

พฤติกรรมการสอนของครูอนุบาล เพื่อเตรียมความพร้อมทางภาษา
 ของเด็กในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
 กรุงเทพมหานคร

นางมงคลศรี แก้วปู้วัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974 - 563 - 343 - 7

91 บาท

013112

1 16865889

TEACHING BEHAVIOR OF KINDERGARTEN TEACHERS FOR PREPARING
CHILDREN'S LANGUAGE READINESS IN KINDERGARTENS UNDER THE AUSPICES
OF THE OFFICE OF ELEMENTARY EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS

Mrs. Mongkhonsee Kaewpoowat

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate school

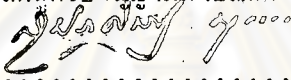
Culalongkorn university

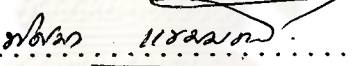
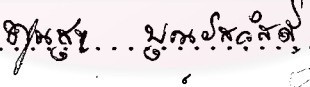
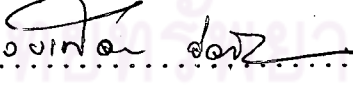
1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์   พฤติกรรมการสอนของครูอนุบาลเพื่อเตรียมความพร้อมทางภาษา
 ของเด็กในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
 กรุงเทพมหานคร

โดย   นางมณฑลศรี แก้วปู้วัด
 ภาควิชา   ประถมศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูนสุข บุญยสวัสดิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
 เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

 ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
 ..... ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. ทิศนา เข้มมณี)
 ..... กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูนสุข บุญยสวัสดิ์)
 ..... กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน ออนนวม)

ลิขสิทธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   พฤติกรรมการสอนของครูอนุบาลเพื่อเตรียมความพร้อมทางภาษา
 ของเด็กนักเรียนในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานการศึกษา
 กรุงเทพมหานคร

ชื่อนิสิต   นางมณฑลศรี แก้วปู้วัก

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชูณัฐ บุษยสวัสดิ์

ภาควิชา   ประถมศึกษา

ปีการศึกษา   2526

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของครูอนุบาลในการเตรียมความพร้อมทางภาษาให้แก่เด็กนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 และนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ คือ แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูอนุบาล ประกอบด้วยรายการพฤติกรรมการสอนการเตรียมความพร้อมทางภาษา 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน รวม 39 ข้อย่อย ตัวอย่างประชากรเป็นครูโรงเรียนอนุบาล 4 โรงเรียน ของ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ คือ โรงเรียนอนุบาลสามเสน โรงเรียนอนุบาลวัดปรีดิยาศรี โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง และโรงเรียนอนุบาลพิบูลเวศม์ โดยการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบง่าย ได้ครูชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนละ 3 คน ครูชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนละ 3 คน รวมตัวอย่างประชากร 24 คน เก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยนำแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนการเตรียมความพร้อมทางภาษาไปสังเกตการสอนตัวอย่างประชากร คนละ 3 ครั้ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่าร้อยละ และเปรียบเทียบความแตกต่างโดยการทดสอบค่า ไคสแควร์ (χ^2)

ผลการวิจัย

1. พฤติกรรมการสอนของครูอนุบาลในการเตรียมความพร้อมทางภาษาให้แก่เด็กอนุบาลที่เกิดขึ้น เป็นดังนี้

1.1 พฤติกรรมการสอนฟังที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ครูถามคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ฟัง พฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ ทำเสียง, เปิดเทปเสียงต่าง ๆ ให้นักเรียนฟัง หรือร้องเสียงต่าง ๆ รอบตัว แล้วบอกว่าเป็นเสียงอะไร เหมือนหรือต่างกันอย่างไร

1.2 พฤติกรรมการสอนพูดที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ให้นักเรียนเล่าเรื่อง หรือเหตุการณ์ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ เพื่อฝึกการใช้คำพูดในโอกาสต่าง ๆ

1.3 พฤติกรรมการสอนอ่านที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ฝึกให้ท่องจำคำคล้องจอง บทกลอนง่าย ๆ หรือร้องเพลง พฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ ฝึกให้นักเรียนเรียงลำดับเรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหลัง โดยการเรียงภาพหรือเล่าเรื่อง

1.4 พฤติกรรมการสอนเขียนที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ให้นักเรียนวาดภาพตามใจชอบ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ ฝึกลีลามือ และให้นักเรียนต่อจุดตามแบบ พฤติกรรมการสอนเขียนที่ไม่เกิดขึ้นเลย คือ ให้อ่านทราญและน้ำ

2. พฤติกรรมการสอนการเตรียมความพร้อมทางภาษาของครูชั้นอนุบาลปีที่ 1 และครูชั้นอนุบาลปีที่ 2 ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ มีเพียง 1 พฤติกรรมเท่านั้น ที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 คือ สอนให้นักเรียนอ่านคำง่าย ๆ และรู้จักความหมายของคำนั้น ๆ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเฉพาะชั้นอนุบาลปีที่ 2 แต่ไม่เกิดขึ้นในชั้นอนุบาลปีที่ 1

Thesis Title Teaching Behavior of Kindergarten Teachers for
Preparing Children's Language Readiness in
Kindergartens under the Auspices of the Office
of Elementary Education, Bangkok Metropolis

Name Mrs. Mongkhonsee Kaewpoowat

Thesis Advisor Assistant Professor Ponnsook Punyasvasti

Department Elementary Education

Academic Year 1983

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare teaching behaviors of kindergarten teachers for preparing children's language readiness in kindergarten grade 1 and 2. The researcher has constructed the instrument as follows: the kindergarten teachers' teaching behaviors observing form which was composed of 4 categories of preparing children's language readiness: listening, speaking, reading, and writing. There were about 39 items in all. The samples were the teachers in 4 kindergartens under the auspices of the Office of Elementary Education, Bangkok Metropolis: Sam Sen Kindergarten, Wat Parinayok Kindergarten, Wat Nang Nong Kindergarten and Piboonwes Kindergarten. In sampling of the population, the researcher used the cluster random sampling technique by choosing 3 subjects from each grade in each school. The total number of the subject was 24 persons. The obtained data were statistically analyzed by using percentage and qui - square. (χ^2)

Results

1. The teachers' teaching behaviors for preparing children's language readiness in kindergartens are :

1.1 The teachers' teaching behaviors in listening which was performed the most was asking questions from the stories listened by the children, and that of the least was making sounds, playing the tape recorder or making children listen to the sounds environment and tell what they were.

1.2 The teachers' teaching behaviors in speaking which was performed the most was making the children tell stories or situations and that of the least was making the children take part in role - playing in order to practice speaking in various occasions.

1.3 The teachers' teaching behaviors in reading which was performed the most was practicing the ursery - rhymes or singing. and that of the least was making the children rearrange the situations in chronological orders concerning the pictures and stories.

1.4 The teachers' teaching behaviors in writing which was performed the most was making the children draw the pictures as they like and that of the least were practicing hand - movements and draw the pictures from the dotted lines. The behavior that was never performed was making the children play with sand and water.

2. There were no significant differences among most teachers' teaching behaviors for preparing children language readiness in kindergarten grade 1 and 2. There was only one significant different behavior at ehe .01 level. That was to make children read words and to understand their meanings. This behavior was performed only in kindergarten grade 2, but not in grade 1.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้รับความกรุณาให้การแนะนำช่วยเหลือเป็นอย่างมากจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พูนสุข บุญสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้กรุณาให้คำปรึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิศนา เข้มมณี และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน อ่อนน้อม
ได้กรุณาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้ง
ในพระคุณของอาจารย์ทั้งสามท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้เขียนขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ที่กรุณาช่วยตรวจและแก้ไขเพิ่มเติม
แบบส่งเกด ท่านผู้อำนวยการโรงเรียน ท่านผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน และอาจารย์ผู้สอน
ทุกท่านที่ได้ให้โอกาสผู้เขียนเข้าไปสังเกตการสอน ตลอดจนขอขอบคุณเพื่อน ๆ และน้อง ๆ
ที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ทุกท่าน ซึ่งถ้าปราศจากการร่วมมือช่วยเหลือ
จากท่านงานวิจัยของผู้เขียนจะสำเร็จลงไม่ได้เลย

อนึ่ง การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ และขอบคุณสามี น้อง ๆ และ
ลูกชายทั้งสองที่คอยเป็นกำลังใจห่วงใย และช่วยเหลือตลอดมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร มงคลศรี แก้วปู้วัด
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
/สมมุติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
วิธีดำเนินการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
คำจำกัดความ	6
ความจำกัดของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
2 บรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	8
การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างประสบการณ์ภาษาแก่เด็กอนุบาล	9
เครื่องมือสำหรับใช้ประกอบการสังเกต	
และบันทึกพฤติกรรมการสอน	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสอนของครู	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมทางภาษา	23

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย 36
	ตัวอย่างประชากร 36
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 37
	การเก็บรวบรวมข้อมูล 42
	การวิเคราะห์ข้อมูล 42
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 43
5	สรุปผลการวิจัย 62
บรรณานุกรม	 71
ภาคผนวก	 77
ประวัติผู้เขียน	 91

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตัวอย่างประชากร จำแนกตามโรงเรียนและชั้นเรียน	37
2	รายละเอียดของพฤติกรรมการสอนของครูในการเตรียมความพร้อม ทางภาษาด้านการฟังให้แก่เด็กอนุบาล	44
3	เปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนฟังของครูชั้นอนุบาลปีที่ 1 และ ครูชั้นอนุบาลปีที่ 2	47
4	รายละเอียดของพฤติกรรมการสอนของครูในการเตรียมความพร้อม ทางภาษาด้านการพูดให้แก่เด็กอนุบาล	48
5	เปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนพูดของครูชั้นอนุบาลปีที่ 1 และ ครูชั้นอนุบาลปีที่ 2	51
6	รายละเอียดของพฤติกรรมการสอนของครูในการเตรียมความพร้อม ทางภาษาด้านการอ่านให้แก่เด็กอนุบาล	52
7	เปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนอ่านของครูชั้นอนุบาลปีที่ 1 และ ครูชั้นอนุบาลปีที่ 2	55
8	รายละเอียดของพฤติกรรมการสอนของครูในการเตรียมความพร้อม ทางภาษาด้านการเขียนให้แก่เด็กอนุบาล	56
9	เปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนเขียนของครูชั้นอนุบาลปีที่ 1 และครูชั้นอนุบาลปีที่ 2	60
10	จำนวนครูชั้นอนุบาลปีที่ 1 และครูชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่แสดงและไม่แสดง พฤติกรรมการสอนในแต่ละขอ	86
11	ค่าความแตกต่างของการสังเกตของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย เพื่อนำไปหาค่าความเที่ยงของการสังเกต	90